

Verslag van bezoek aan Bawku, 12-22 februari 2019

Op zaterdag 9 februari vertrekken wij met ons team naar Bawku. Wie zijn wij? Sandra Bekendam (radiologisch laborant), Jeroen Nikken (radioloog), Inge Peeters (deskundige infectie preventie) en ikzelf Ries Schouten (arts-microbioloog).

Op zondag krijgen we instructies van Maurits Verhagen (Universal Delft) over het gebruik van nieuwe radiologie apparatuur. In Bawku is recent een nieuw radiologie apparaat geplaatst door Universal Delft.

Door een gift van de Nederlandse overheid en een lening van ABN AMRO aan de Ghanese overheid was het mogelijk om 55 plaatsen in Ghana te voorzien van radiodiagnostiek. Dit is geplaatst in het kader van vroege tuberculose opsporing. Met het apparaat kunnen thoraxfoto's worden gemaakt die vervolgens met behulp van slimme software worden beoordeeld op de aanwezigheid van tuberculose. Bij een sterke verdenking wordt vervolgonderzoek ingezet en indien er tuberculose wordt aangetoond wordt er snel behandeling gestart. Op deze manier hoopt men het tuberculose probleem in Ghana in te dammen.

In Bawku worden alle radiologie opnames met dit apparaat gemaakt; omdat er maar 1 monitor is om de foto's te beoordelen worden er printjes gemaakt op papier ten behoeve van de zaalartsen en artsen op de eerste hulp. Dit komt de kwaliteit helaas niet ten goede. Een oplossing voor dit probleem zou zijn om alle artsen te voorzien van een tablet waarop de foto's in de oorspronkelijke kwaliteit kunnen worden getoond. Wellicht een mooi project voor de Stichting vrienden van Bawku? Donaties zijn welkom; voor 200 euro heb je een volledig geconfigureerde tablet.

Onze vorige bestedingen worden goed gebruikt; de verloskamers en de afdeling waar de pasgeborenen liggen di extra aandacht nodig hebben liggen bomvol.

Op maandag komen we aan in Bawku; de komende tijd zullen Sandra en Jeroen veelal op de radiologie afdeling aan het werk zijn of aan het les geven. Inge en ik gaan alle afdelingen van het ziekenhuis langs op zoek naar infectierisico's. Daar vinden we er helaas nogal wat van. Veelal spelen dezelfde problemen op verschillende afdelingen. Steriele en niet steriele materialen worden niet goed van elkaar gescheiden, reiniging en desinfectie verlopen niet overal even goed en de mogelijkheden voor handhygiëne zijn beperkt in het ziekenhuis.

Er was ooit een infectiepreventie commissie (IPC) actief in het ziekenhuis maar die is de laatste jaren in een diepe slaap gesukkeld. Het lukt ons om deze commissie te reactiveren en de bevindingen worden aan de IPC gerapporteerd. We vragen de IPC om met een plan van aanpak te komen, liefst nog voor ons vertrek zodat wij ze kunnen helpen bij de opstart.

Op de dag voor vertrek komt de IPC met een weloverwogen plan van aanpak dat er goed uit ziet; complimenten! We houden de komende maanden contact via de mail om te zien of de aanpak werkt. Verder hebben we veel onderwijs gegeven; met name de praktijkdemonstratie hand desinfectie met behulp van een UV lamp leverde veel hilariteit op. Over een aantal maanden gaat men dit zelf herhalen om te zien of te verworven kennis beklijft.

Een praktisch probleem bij de uitvoering van handhygiëne is het ontbreken van simpele containers voor desinfectans. Wat in Nederland zo voor de hand liggend is kan hier soms een uitdaging zijn simpelweg door logistieke problemen. Nog een mooi project voor de Stichting Vrienden van Bawku: bekostigen (en opsturen?) van containers voor handen desinfectie. Zo simpel maar zo hard nodig.

Al met al was het weer een zeer waardevol bezoek waarin we veel hebben bereikt; de radiologie heeft een flinke boost gekregen en het gehele ziekenhuis gaat de vruchten plukken van een gereactiveerde infectie preventie commissie die ambitieuze, maar realistische, plannen heeft om de hygiëne te verbeteren en het aantal ziekenhuisinfecties te verminderen.

Ries Schouten
Arts-microbioloog, Voorzitter Stichting Vrienden van Bawku
Bennekom, 25 februari 2019